

Anuare profesionale înșelătoare

P6_TA(2008)0608

Rezoluția Parlamentului European din 16 decembrie 2008 referitoare la anuarele profesionale înșelătoare (Petițiile 0045/2006, 1476/2006, 0079/2003, 0819/2003, 1010/2005, 0052/2007, 0306/2007, 0444/2007, 0562/2007 și altele) (2008/2126(INI))

(2010/C 45 E/04)

Parlamentul European,

- având în vedere Petițiile 0045/2006, 1476/2006, 0079/2003, 0819/2003, 1010/2005, 0052/2007, 0306/2007, 0444/2007, 0562/2007 și altele,
 - având în vedere deliberările anterioare ale Comisiei pentru petiții privind petiția 0045/2006 și altele,
 - având în vedere Directiva 2006/114/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind publicitatea înșelătoare și comparativă (versiune codificată) ⁽¹⁾,
 - având în vedere Directiva 2005/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2005 privind practicile comerciale neloiale ale întreprinderilor de pe piața internă față de consumatori („Directiva privind practicile comerciale neloiale”) ⁽²⁾,
 - având în vedere Regulamentul (CE) nr. 2006/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 octombrie 2004 privind cooperarea dintre autoritățile naționale însărcinate să asigure aplicarea legislației în materie de protecție a consumatorului („Regulamentul privind cooperarea în materie de protecție a consumatorului”) ⁽³⁾,
 - având în vedere Directiva 98/27/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 mai 1998 privind acțiunile în încetare în ceea ce privește protecția intereselor consumatorilor ⁽⁴⁾,
 - având în vedere studiul intitulat „Practici înșelătoare ale societăților editoare de anuare în contextul legislației actuale și viitoare privind piața internă destinate protejării consumatorilor și IMM-urilor” (IP/A/IMCO/FWC/2006-058/LOT4/C1/SC6), solicitat de Comisia pentru piața internă și protecția consumatorilor,
 - având în vedere articolul 192 alineatul (1) din Regulamentul său de procedură,
 - având în vedere raportul Comisiei pentru petiții și avizul Comisiei pentru piața internă și protecția consumatorilor (A6-0446/2008),
- A. întrucât Parlamentul a primit peste 400 de petiții din partea întreprinderilor mici (care reprezintă doar o mică parte din numărul acestora) care susțin că au fost victime ale publicității înșelătoare practicate de editorii de anuare profesionale și au suferit, prin urmare, din cauza stresului psihic, a sentimentelor de culpabilitate, a rușinii, a frustrării și au înregistrat pierderi financiare;

⁽¹⁾ JO L 376, 27.12.2006, p. 21.

⁽²⁾ JO L 149, 11.6.2005, p. 22.

⁽³⁾ JO L 364, 9.12.2004, p. 1.

⁽⁴⁾ JO L 166, 11.6.1998, p. 51.

Marți, 16 decembrie 2008

- B. întrucât aceste plângeri evidențiază larga răspândire și concertarea modelului practicilor comerciale înșelătoare la care recurg anumiți editori de anuare profesionale, practici care afectează mii de întreprinderi cu o structură transfrontalieră care-și desfășoară activitatea, prin urmare, în două sau mai multe state membre ale Uniunii Europene și dincolo de frontierele acesteia, și au un impact financiar considerabil asupra mediului de afaceri; întrucât nu există niciun mecanism administrativ sau instrument juridic care să permită agențiilor naționale de aplicare a legii să coopereze la nivel transfrontalier;
- C. întrucât caracterul înșelător al acestor practici devine mai evident atunci când este vorba despre practici în format electronic răspândite prin intermediul internetului (a se vedea Petiția nr. 0079/2003);
- D. întrucât practicile comerciale denunțate constau, în general, în abordarea întreprinderilor, în general prin intermediul serviciilor poștale, de către o societate editoare de anuare profesionale care le invită să completeze sau să actualizeze numele și datele de contact ale firmei, dându-le falsa impresie că ar urma să figureze gratuit într-un anuar profesional întrucât semnatarii descoperă ulterior că, în realitate, au încheiat, fără să fi avut această intenție, un contract prin care sunt obligați, în general pe o durată de minimum trei ani, să figureze într-un anuar profesional contra unei sume anuale de aproximativ 1 000 de euro;
- E. întrucât formularele utilizate în cadrul acestui tip de practici sunt, în general, confuze și greu de înțeles, dând întreprinderilor destinate impresia greșită că ar urma să figureze gratuit într-un anuar profesional, dar convingându-le, în realitate, să semneze contracte nedorite de publicitate în anuare profesionale;
- F. întrucât statele membre nu dispun nici de legislație comunitară specifică, nici de legislație națională în ceea ce privește relațiile de afaceri ale societăților editoare de anuare și întrucât statele membre sunt libere să adopte legi și mai ample;
- G. întrucât Directiva 2006/114/CE se aplică și tranzacțiilor între întreprinderi și definește „publicitatea înșelătoare” drept „orice publicitate care, în orice mod, inclusiv prin modul de prezentare, induce sau poate induce în eroare persoanele cărora li se adresează sau care iau contact cu aceasta și care, datorită caracterului înșelător, poate afecta comportamentul economic al acestora sau care, din aceste motive, aduce atingere sau poate aduce atingere unui concurent”; întrucât interpretările diferite ale caracterului „înșelător” par totuși a reprezenta un obstacol practic major în combaterea acestor practici la care recurg societățile editoare de anuare profesionale în cadrul relațiilor cu alte întreprinderi;
- H. întrucât Directiva 2005/29/CE interzice practica includerii în materialul promoțional a unei facturi sau a unui document similar de plată, „astfel încât consumatorul are impresia greșită că a comandat deja produsul comercializat”; întrucât directiva respectivă nu se aplică însă practicilor înșelătoare între întreprinderi și nu poate, prin urmare, oferi, în forma sa actuală, niciun sprijin petiționarilor; întrucât directiva respectivă nu exclude însă un sistem de norme naționale privind practicile comerciale neloiale, care să se aplice în egală măsură consumatorilor și întreprinderilor, indiferent de împrejurări;
- I. întrucât Directiva 2005/29/CE nu exclude posibilitatea ca statele membre să extindă, prin legislația națională, domeniul de aplicare al acesteia și asupra întreprinderilor; întrucât acest lucru ar duce însă la niveluri diferite de protecție pentru întreprinderile care sunt victime ale practicilor înșelătoare la care recurg societățile editoare de anuare profesionale în diferite state membre;
- J. întrucât Regulamentul (CE) nr. 2006/2004 definește „încălcarea intracomunitară” drept „orice act sau altă omisiune contrară legilor care protejează interesele consumatorilor (...) care aduce atingere sau poate aduce atingere intereselor colective ale consumatorilor dintr-unul sau mai multe state membre, altele decât cel în care actul sau omisiunea în cauză își are originea sau a avut loc ori pe teritoriul căruia este stabilit comerciantul sau furnizorul responsabil sau în care se găsesc dovezile sau actele privind actul sau omisiunea respectivă” întrucât directiva respectivă nu se aplică însă practicilor înșelătoare între întreprinderi și nu poate, prin urmare, oferi în forma sa actuală niciun sprijin petiționarilor;

Marți, 16 decembrie 2008

- K. întrucât cea mai mare parte a petiționarilor denunță anuarul profesional cunoscut sub denumirea de „European City Guide” cu sediul la Valencia (Spania), ale cărui activități au făcut obiectul unor măsuri administrative și juridice, dar și alți editori de anuare similare, precum „Construct Data Verlag”, „Deutscher Adressdienst GmbH” și „NovaChannel” sunt, la rândul lor, citați; întrucât alte societăți editoare de anuare profesionale recurg totuși la practici comerciale legale;
- L. întrucât țintele acestor practici comerciale înșelătoare sunt, în principal, întreprinderile mici, dar profesiunile liberale și chiar organizațiile non-profit, cum ar fi organizațiile neguvernamentale, organizațiile de caritate, școlile, bibliotecile și cluburile sociale locale, precum cluburile muzicale, sunt la rândul lor vizate;
- M. întrucât societățile din domeniul editării de anuare profesionale își au adesea sediul într-un alt stat membru decât cel al victimelor, fapt ce îngreunează demersurile prin care acestea solicită protecție din partea autorităților naționale, deoarece caracterul înșelător cunoaște interpretări diferite de la un stat membru la altul; întrucât victimele nu beneficiază decât rareori de compensații în temeiul cadrelor juridice naționale și din partea autorităților din domeniul protecției consumatorului, acestea invocând argumentul potrivit căruia legea este menită să apere consumatorii, nu întreprinderile; întrucât, fiind întreprinderi mici, majoritatea victimelor nu dispun, în numeroase cazuri, de resursele necesare pentru a recurge la o cale de atac eficientă prin introducerea de acțiuni în justiție și întrucât mecanismele de autoreglementare pentru anuare sunt puțin relevante, deoarece nu sunt luate în considerare de cei care fac publicitate înșelătoare;
- N. întrucât victimele acestor practici sunt urmărite cu strictețe de societățile editoare de anuare profesionale, în mod direct sau prin intermediul agențiilor de recuperare a creanțelor la ale căror servicii apelează, în vederea achitării sumelor prevăzute de contracte; întrucât victimele se plâng că aceste procedee induc un climat de anxietate și le fac să se simtă amenințate și sfârșesc, în numeroase cazuri și în pofida voinței lor, prin a plăti pentru a evita noi acte de hărțuire;
- O. întrucât, cu câteva excepții, victimele care refuză să plătească nu au fost decât rareori urmărite în justiție;
- P. întrucât, pentru a combate acest fenomen, mai multe state membre au adoptat inițiative, în special de sensibilizare, printre întreprinderile care au fost probabil afectate și întrucât aceste inițiative includ schimbul de informații, consilierea, sesizarea autorităților publice de punere în aplicare a legii și, în anumite cazuri, existența unui registru de plângeri;
- Q. întrucât din anul 2000, Austria și-a modificat Legea privind practicile comerciale neloiale, iar, în prezent, Secțiunea 28a din legea respectivă prevede că este interzis, în cadrul operațiunilor comerciale sau în scopuri de concurență, să se facă publicitate pentru înscrierea în anuare, cum ar fi Pagini Aurii, liste de abonați telefonici sau alte liste similare, prin intermediul unui formular de plată, al unui ordin de plată, al unei facturi, al unor oferte de corectare sau prin alt mod similar sau să se ofere direct astfel de înscrieri fără a se preciza fără echivoc și, de asemenea, prin procedee grafice și clare, că scopul exclusiv al reclamei este acela de ofertă de contract;
- R. întrucât astfel de practici au fost aplicate timp de mai mulți ani, au afectat un număr important de persoane, au avut un impact financiar semnificativ asupra pieței interne și au distorsionat-o,
1. își exprimă îngrijorarea față de problematica semnalată de petiționari, care pare să cunoască o largă răspândire, să prezinte un caracter transfrontalier și să aibă un important impact financiar, în special asupra întreprinderilor mici;
 2. consideră că, dat fiind caracterul transfrontalier al acestei situații, instituțiilor comunitare le revine responsabilitatea de a le oferi victimelor o cale de atac adecvată, astfel încât validitatea contractelor încheiate pe baza unei publicități înșelătoare să poată fi contestată în mod eficient, aceste acte să poată fi anulate sau reziliate, iar victimele să poată obține rambursarea sumelor achitate;

Marti, 16 decembrie 2008

3. îndeamnă victimele să semnaleze autorităților naționale cazurile de escrocherie comercială și invită statele membre să furnizeze întreprinderilor mici și mijlocii cunoștințele necesare pentru ca acestea să poată depune plângeri la autoritățile guvernamentale și neguvernamentale, prin garantarea unor căi de comunicare deschise și a faptului că victimele știu că pot cere consiliere, astfel încât acestea să poată consulta experții competenți înainte de a achita sumele care le sunt solicitate de societățile editoare de anuare profesionale care recurg la practici înșelătoare; îndeamnă statele membre să creeze și să mențină o bază de date centralizată care să conțină astfel de plângeri;
4. deplânge faptul că, în pofida largii răspândiri a acestei practici, legislația comunitară și cele naționale nu par să fie în măsură să ofere un mijloc semnificativ de protecție și o cale de atac eficientă sau că nu sunt puse în aplicare în mod corespunzător la nivel național; regretă faptul că autoritățile naționale par, de asemenea, incapabile să ofere o soluție;
5. salută eforturile depuse de numeroase organizații antreprenoriale europene și naționale în vederea sensibilizării membrilor lor și le invită să-și intensifice eforturile, în colaborare cu organizațiile locale, în primul rând pentru a reduce numărul victimelor anuarelor profesionale care recurg la practici înșelătoare; își exprimă îngrijorarea cu privire la faptul că, prin urmare, unele dintre aceste organizații au fost date în judecată de societățile editoare de anuare profesionale înșelătoare menționate în activitățile lor de sensibilizare, pe baza unor acuzații de presupusă calomnie sau a unor acuzații asemănătoare;
6. salută măsurile luate de anumite state membre, precum Italia, Spania, Țările de Jos, Belgia și Regatul Unit, dar, în special, de Austria, în încercarea de a împiedica societățile editoare de anuare profesionale să recurgă la practici înșelătoare; consideră, cu toate acestea, că aceste eforturi rămân insuficiente și că este în continuare nevoie de o coordonare a controlului la un nivel internațional;
7. invită Comisia și statele membre să-și intensifice eforturile, în deplină cooperare cu organizațiile antreprenoriale naționale și europene reprezentative, în vederea sensibilizării opiniei publice în legătură cu această problematică, pentru a permite unui număr mai mare de persoane să dispună de informațiile și mijloacele necesare pentru se apăra împotriva publicității înșelătoare care îi poate determina să încheie contracte de publicitate nedorite;
8. invită Comisia să soluționeze problema escrocheriilor comerciale în cadrul inițiativei sale de „Lege privind întreprinderile mici pentru Europa”, astfel cum s-a propus în comunicarea sa intitulată „O piață unică pentru Europa secolului XXI”, și să implice Rețeaua întreprinderilor europene, rețeaua SOLVIT și portalurile DG-urilor competente ca mijloace suplimentare de furnizare a informațiilor și de asistență privind aceste aspecte;
9. regretă că Directiva 2006/114/CE, care se aplică tranzacțiilor între întreprinderi, precum cele din acest caz, se dovedește fie insuficientă în a oferi o cale de atac eficientă, fie nu este pusă în aplicare în mod corespunzător de statele membre; solicită Comisiei să prezinte, până în decembrie 2009, un raport privind fezabilitatea și posibilele efecte ale modificării Directivei 2006/114/CE, astfel încât aceasta să includă o listă „neagră” sau „gri” a practicilor care trebuie considerate înșelătoare;
10. reamintește că revine Comisiei, în calitatea sa de gardian al tratatelor, sarcina de a garanta aplicarea în mod corespunzător și eficient a Directivei 2006/114/CE, deși nu dispune de nicio putere de a o aplica în mod direct persoanelor fizice sau societăților comerciale; invită, prin urmare, Comisia să se asigure că statele membre transpun în totalitate și în mod eficient Directiva 2005/29/CE, astfel încât să se garanteze protecția în toate statele membre și să influențeze forma instrumentelor juridice și procedurale existente, după cum a procedat în cazul Directivei 84/450/CEE, care a furnizat instrumente Austriei, Spaniei și Țărilor de Jos, îndeplinindu-și, astfel, datorită de gardian al tratatului în ceea ce privește protecția întreprinderilor, asigurându-se totodată că nu sunt încălcate dreptul de stabilire și libertatea de a presta servicii;

Marți, 16 decembrie 2008

11. solicită Comisiei să urmărească mai strict punerea în aplicare a Directivei 2006/114/CE, în special în statele membre în legătură cu care există informații că pe teritoriul lor se află sediul companiilor editoare de anuare profesionale care recurg la practici înșelătoare, mai ales în Spania, unde își are sediul compania editoare de anuare profesionale cel mai des denunțată de petiționari, și în Republica Cehă și Slovacia, unde a fost pronunțată o hotărâre judecătorească de condamnare a victimelor, într-un mod care ridică semne de întrebare în legătură cu punerea în aplicare a Directivei 2006/114/CE în țările respective; solicită Comisiei să îi prezinte un raport cuprinzând constatările efectuate;

12. regretă faptul că Directiva 2005/29/CE nu se aplică tranzacțiilor între întreprinderi și că statele membre par reticente față de extinderea sferei de aplicare a acesteia; constată totuși că statele membre pot extinde în mod unilateral sfera de aplicare a propriei legislații naționale privind protecția consumatorilor, astfel încât să integreze tranzacțiile între întreprinderi, și le încurajează în mod activ să întreprindă acest demers și, de asemenea, să asigure cooperarea dintre autoritățile statelor membre, astfel cum se prevede în Regulamentul (CE) nr. 2006/2004, pentru a permite identificarea unor activități transfrontaliere de acest tip desfășurate de societăți editoare de anuare profesionale cu sediul în UE sau în țări terțe; de asemenea, solicită Comisiei să prezinte, până în decembrie 2009, un raport privind fezabilitatea și posibilele efecte ale extinderii sferei de aplicare a Directivei 2005/29/CE la contractele dintre întreprinderi, având în vedere mai ales punctul 21 din anexa I la aceasta;

13. salută exemplul oferit de Austria, care a integrat, în legislația națională, o interdicție specifică vizând anuarele profesionale care recurg la practici înșelătoare și, având în vedere caracterul transfrontalier al acestei probleme, invită Comisia să prezinte, pe baza modelului austriac, propuneri legislative de extindere a sferei de aplicare a Directivei 2005/29/CE, astfel încât să se interzică în mod explicit publicitatea în anuarele profesionale, cu excepția informării fără echivoc și prin procedee clare și grafice a clienților potențiali în legătură cu faptul că o astfel de reclamă constituie o ofertă de contract în schimbul unei remunerații;

14. constată că legislația națională este adesea inadecvată și nu oferă căi de atac împotriva societăților editoare de anuare profesionale care își au sediul în alte state membre și îndeamnă, prin urmare, Comisia să faciliteze o cooperare transfrontalieră mai activă între autoritățile naționale pentru a le permite să ofere victimelor căi de atac mai eficiente;

15. regretă că Regulamentul (CE) nr. 2006/2004 nu se aplică în cazul tranzacțiilor dintre întreprinderi și nu poate constitui, prin urmare, un mijloc de combatere a anuarelor profesionale care recurg la practici înșelătoare; invită Comisia să propună o lege care să extindă în mod corespunzător sfera de aplicare a acestuia;

16. salută exemplul Belgiei, unde toate victimele practicilor înșelătoare au posibilitatea de a intenta o acțiune în justiție în țara lor de reședință;

17. constată că experiența austriacă demonstrează că dreptul victimelor de a intenta în justiție acțiuni colective împotriva societăților editoare de anuare prin intermediul asociațiilor profesionale sau al unor organisme asemănătoare pare a fi o cale de atac eficientă, care ar putea fi reluată în contextul inițiativelor examinate în prezent de DG COMP din cadrul Comisiei referitoare la acțiunile în despăgubiri în urma încălcării normelor comunitare privind concurența și de DG SANCO privind căile colective de atac pentru consumatori la nivel european;

18. îndeamnă statele membre să garanteze că victimele publicității înșelătoare dispun de o autoritate națională ușor identificabilă, care să le poată oferi posibilitatea de a depune plângeri și de a recurge la o cale de atac, chiar în cazuri, precum cele în speță, în care victimele publicității înșelătoare sunt întreprinderi;

Marți, 16 decembrie 2008

19. solicită Comisiei să elaboreze orientări regrupând practicile optime în materie, destinate autorităților naționale însărcinate cu aplicarea legii, care să poată fi urmate în cazurile de publicitate înșelătoare care le sunt aduse în atenție;
 20. solicită Comisiei să continue cooperarea internațională cu țările terțe și organizațiile internaționale competente pentru a împiedica societățile editoare de anuare profesionale care recurg la practici înșelătoare cu sediul în țări terțe să aducă prejudicii întreprinderilor care își au sediul în Uniunea Europeană;
 21. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei, precum și guvernelor naționale și parlamentelor statelor membre.
-